

АНОТАЦІЯ

Нерубальського В.С.

«Механізм управління фінансовими ризиками підприємства»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою «Фінансовий та страховий менеджмент»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – економічні процеси пов'язані із управління фінансовими ризиками ТОВ «ГЕФЕСТ».

У теоретичній частині досліджено сутність та класифікацію фінансових ризиків, механізм управління та теоретичні підходи до оцінки фінансовими ризиками.

Проаналізовано фінансово-економічні показники господарської діяльності підприємства, здійснено порівняльний аналіз показників фінансового стану та фінансових результатів діяльності будівельно-монтажних підприємств, а саме аналіз основних показників ефективності використання оборотних засобів підприємства, ділової активності, власного оборотного капіталу, фінансової стабільності фінансової стійкості, ліквідності рентабельності та фінансових результатів. Зроблена узагальнена оцінка фінансових ризиків аналізованих підприємств.

Обґрунтовано інноваційні підходи до управління фінансовими ризиками будівельно-монтажних підприємств, надана економічна оцінка напрямків підвищення фінансових результатів діяльності ТОВ «ГЕФЕСТ». Запропоновані заходи, які дозволять зменшити фінансові ризики на підприємстві.

Ключові слова: фінансовий ризик, будівельно-монтажні підприємства, продукція, виробу, ТОВ «ГЕФЕСТ», підприємство, управління фінансовими ризиками

ANNOTATION

Nerubalskyi V.

"The mechanism of financial risk management of the enterprise"
thesis for Master degree in specialty «Finance, Banking and Insurance»
Master's program «Financial and insurance management»
Odessa national economic university
city Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of the research - is the economic processes associated with the management of financial risks LLC "GEFEST". In the theoretical part, the essence and classification of financial risks, the management mechanism and theoretical approaches to the assessment of financial risks are investigated.

The financial-economic indicators of the economic activity of the enterprise are analyzed, the comparative analysis of indicators of the financial state and financial results of the activity of construction and assembly enterprises is carried out, namely analysis of the main indicators of the efficiency of using circulating assets of the enterprise, business activity, own working capital, financial stability of financial stability, liquidity of profitability and financial results. A generalized estimation of financial risks of analyzed enterprises is made.

The innovative approaches to management of financial risks of building and assembly enterprises are substantiated, economic evaluation of directions of increase of financial results of activity of LLC "GIFEST" is provided. Proposed measures that will reduce financial risks in the enterprise.

Keywords: financial risk, construction and assembly enterprises, products, products, LLC "GIEFEST", enterprise, financial risk management

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»

на тему: «Механізм управління фінансовими ризиками підприємства»

Виконавець:

студент фінансово-економічного
факультету 63 групи
Нерубальський В.С.

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Ропотан І.В.

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасний стан наукового опрацювання зазначених проблем щодо аналізу, оцінки та врахування господарського ризику вимагає конструктивного узагальнення та систематизації теоретичних і прикладних засад ризик-менеджменту з урахуванням специфіки функціонування будівельних підприємств. Представлена робота дозволяє дослідити сукупність видів ризику, що супроводжують господарську діяльність підприємства на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки, та розробити практичні рекомендації для управління ними на єдиній методичній основі. Теоретико-методична та практична значущість вирішення визначених проблемних питань, недостатній рівень їх наукової та прикладної розробки обумовлюють актуальність обраної теми, логіко-структурну побудову наукового дослідження, її мету, завдання та напрями дослідження.

Мета. На основі узагальнення теоретичних та практичних напрацювань запропонувати теоретичні та прикладні рекомендації з управління фінансовими ризиками діяльності аналізованого підприємства.

Для досягнення поставленої мети в процесі дослідження вирішувались наступні *завдання*:

1. Визначення сутності та класифікації фінансових ризиків при управлінні фінансовими ризиками діяльності підприємства.
2. Розгляд та характеристика механізму управління фінансовими ризиками.
3. Проведення аналізу існуючих теорій щодо підходів до оцінки фінансових ризиків.
4. Надання економічної характеристики діяльності ТОВ «ГЄФЄСТ».
5. Проведення оцінки фінансових ризиків діяльності підприємства.
6. Обґрунтування напрямків зменшення ризиків діяльності підприємства.

7. Розробка пропозицій щодо підвищення фінансових результатів діяльності ТОВ «ГЕФЕСТ».

Об'єктом дослідження є економічні процеси пов'язані із управління фінансовими ризиками ТОВ «ГЕФЕСТ».

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі виявлення, управління та регулювання фінансовими ризиками на підприємстві в умовах перехідної економіки.

Методи дослідження. Залежно від поставлених цілей і завдань в процесі дослідження використовувалися відповідні методи наукового пізнання: аналіз, синтез, систематизація та наукова абстракція; порівняння системного та структурного аналізу і моделювання графічного, метод динаміки та структури, графічний метод.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативні акти, наукові праці, підручники, монографії, періодичні видання, електронні ресурси, навчальні посібники вітчизняних і зарубіжних фахівців, що стосуються теоретичних та практичних аспектів теми дослідження, річна фінансова звітність та інша статистична й бухгалтерська звітність ТОВ «ГЕФЕСТ».

Результати дослідження, що викладено в кваліфікаційній роботі рекомендовано використовувати підприємству ТОВ «ГЕФЕСТ» для удосконалення системи механізмів управління фінансовими ризиками підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (найменувань) та -х додатків. Загальний обсяг роботи становить _сторінок. Основний зміст викладено на _ сторінках. Робота містить _таблиць, _рисуноків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади дослідження фінансових ризиків підприємства» досліджено сутність та класифікацію фінансових

ризиків, механізм управління та теоретичні підходи до оцінки фінансовими ризиками.

У другому розділі «Аналіз фінансових ризиків підприємства» проаналізовано фінансово-економічні показники господарської діяльності підприємства, здійснено порівняльний аналіз показників фінансового стану та фінансових результатів діяльності будівельно-монтажних підприємств та зроблена узагальнена оцінка фінансових ризиків аналізованих підприємств.

У третьому розділі «Вдосконалення механізму управління фінансовими ризиками на підприємстві» обґрунтовано інноваційні підходи до управління фінансовими ризиками будівельно-монтажних підприємств, надана економічна оцінка напрямків підвищення фінансових результатів діяльності ТОВ «ГЕФЕСТ». Запропоновані заходи, які дозволять зменшити фінансові ризики на підприємстві.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. обмежуватись лише довгостроковими зобов'язаннями при розрахунку фінансового левериджу не є доцільним, оскільки на сьогодні підприємствами України використовуються у більшості випадків короткострокові джерела зовнішнього фінансування (при чому на безперервній основі, які з року в рік погашаються і отримуються нові). Тому при розрахунках доцільно включати і короткострокові кредити банків для підприємств, які їх використовують постійно;

2. один і той же вид ризику залежно від конкретних умов може розглядатися як зовнішній і як внутрішній, наприклад, ризик інвестування за рахунок власних коштів (амортизаційних відрахувань), тому що амортизаційна політика встановлюється єдиною в масштабах держави, але в той же час закон дає конкретним суб'єктам господарювання певну свободу дій. І ці проблеми потребують вирішення;

3. управління фінансовими ризиками залежить від усвідомлення всіма учасниками діяльності того, що дійсно ризиковою поведінкою підприємства є не реалізація проектів, а відмова від їх здійснення, що призведе в майбутній перспективі до погіршення конкурентоспроможності підприємства та втрати ринкових позицій. Тому обов'язково слід надавати належної уваги фінансовим ризикам та їх оцінці;

4. чим більша плата за кредит і чим менший прибуток, тим більша сила ЕФВ і тим вищий фінансовий ризик;

5. чим більша сила дії фінансового важеля, тим більший фінансовий ризик, що пов'язаний з підприємством. Розрахунок ЕФВ за цією концепцією використовується також при визначенні сукупного рівня ризику, що пов'язаний з діяльністю підприємства. Недоліком цієї концепції є те, що вона не дає відповіді на питання про безпечну величину та умови кредиту, як це показує перша концепція.

6. Дані аналізу ТОВ «ГЄФЄСТ», свідчать про низькі показники оборотності оборотного капіталу підприємств.

7. В результаті тривалість фінансово-експлуатаційного циклу для ТОВ «КОНТЕЙНЕР 24» є вкрай незадовільним і складає більше 100 днів. Для ТОВ «ГЄФЄСТ» та ТОВ «Ганста» ситуація значно краща і тривалість фінансово-експлуатаційного циклу для них становить відповідно 13,2 дні та (-59,9) днів.

8. Показники фінансової стійкості у жодного з підприємств не є задовільними. Однак, для ТОВ «КОНТЕЙНЕР 24» ці показники є вкрай незадовільними. Частка власного капіталу становить всього 6 %. В результаті коефіцієнти фінансового ризику становлять відповідно для ТОВ «ГЄФЄСТ» 1,32, для ТОВ «Ганста» – 1,97, для ТОВ «КОНТЕЙНЕР 24» - 15,3.

9. Протягом 2016 року ліквідність ТОВ «ГЄФЄСТ» була найвищою серед інших підприємств. Разом з тим, недостатнім є рівень абсолютної ліквідності.

На ТОВ «Ганста» рівень ліквідності був дещо нижчим, однак за абсолютним показником ліквідності значення було кращим. У ТОВ «КОНТЕЙНЕР 24» ситуація з ліквідністю досить складна і в результаті того, що підприємство, в основному, використовує позичковий капітал, власний оборотний капітал є від'ємним, і коефіцієнти ліквідності є досить незадовільними. Однак, в результаті значного обсягу дебіторської заборгованості, слід вказати, що коефіцієнт критичної ліквідності можна вважати задовільним. Разом з тим, нарощення дебіторської заборгованості спричиняє явище технічної неплатоспроможності та не може характеризувати підприємство з позитивної сторони.

10. За показниками рентабельності продаж лідирує ТОВ «ГЄФЄСТ», за рівнем рентабельності підприємства за валовим прибутком – ТОВ «КОНТЕЙНЕР 24».

11. ТОВ «ГЄФЄСТ» притаманний дуже високий фінансовий ризик, що зумовлено значним обсягом фінансових витрат підприємства у порівнянні з прибутком до оподаткування.

12. Розрахунок фінансових ризиків операційної діяльності показав, що на ТОВ «ГЄФЄСТ» на 1% зростання виручки припадає 1,4 % зростання прибутку від реалізації виробів, для ТОВ «Ганста» – 1,6 %, для ТОВ «КОНТЕЙНЕР 24» - 1,5 %;

13. Як практична розробка, у роботі обґрунтована доцільність впровадити лінію з виготовлення саморізів та шурупів на ТОВ «ГЄФЄСТ». З метою налагодження виробництва, підприємству необхідно залучити зовнішні інвестиції, тобто кредити банків. Внутрішня норма прибутковості перевищує середньозважену вартість капіталу на 1,2 %. Тобто даний інвестиційний проект є доцільним.

У сукупності запропоновані заходи дозволять зменшити фінансові ризики будівельно-монтажних підприємств.